

KOSTARYKA

Podstawowe wskaźniki gospodarcze

- PKB (ceny bieżące) – 86,5 mld USD (2023)
- PKB per capita: 16 942,0 USD (2023r.)
- wzrost gospodarczy: 5,1% (2023r.),
- eksport: 19,9 mld USD (2024 r.),
- główne towary w eksporcie: urządzenia i akcesoria medyczne, ananasy, banany, preparaty żywnościowe, kawa, urządzenia elektryczne i elektroniczne, olej palmowy, cassava i przetwory z cassavy
- główni partnerzy handlowi w eksporcie : USA, Holandia, Gwatemala, Belgia, Nikaragua, Panama, Honduras
- import: 23, mld USD (2024 r.),
- główne towary w imporcie: PALIWA, PRODUKTY PRZEMYSŁU PETROCHEMICZNEGO, FARMACEUTYKI, ELEKTRONIKA, URZĄDZENIA I AKCESORIA MEDYCZNE, POJAZDY SAMOCHODOWE, TWORZYWA SZTUCZNE
- główni partnerzy w imporcie: USA, Chiny, Meksyk, Salwador, Kostaryka, Panama, Honduras
- surowce: energia wodna, produkty rybołówstwa, drewno, lasy deszczowe, niewielkie ilości złota, srebra, manganu i ropy naftowej, banany, ananasy, melony, kawa, cukier, kukurydza, drewno

1. Generalna charakterystyka gospodarki Kostaryki

Na tle pozostałych państw środkowoamerykańskich, gospodarka Kostaryki od lat wyróżnia się pozytywnie. Jest stosunkowo stabilna, oparta na turystyce, rolnictwie i eksporcie wyrobów przemysłu elektronicznego (zwłaszcza urządzeń medycznych), rozwija się w sposób zrównoważony, w niewielkim stopniu jest zależna od przekazów z zagranicy (natomiast znacznie bardziej od inwestycji zagranicznych) i zdecydowanie mniej skorumpowana niż inne kraje latynoamerykańskie (z wyjątkiem Urugwaju i Chile). Na korzyść Kostaryki przemawiają także: konsekwentna polityka proeksportowa i liberalizacji handlu, historyczna już stabilność polityczna kraju i pokojowe przekazywanie władzy, polityka przyciągania inwestorów zagranicznych, w tym zachęty finansowe oferowane w strefach wolnoctwowych, stosunkowo wysokie kwalifikacje pracowników, znacznie mniejsze różnice w dystrybucji dochodu narodowego niż w innych państwach regionu, korzystny poziom wskaźników konkurencyjności i postępu społecznego. Na uwagę zasługuje także ogromna bioróżnorodność tego kraju oraz proekologiczna polityka państwa, co przekłada się na znaczne zainteresowanie Kostaryką zagranicznych miłośników ekoturystyki. Warto wspomnieć, że z powodów ekologicznych nie są eksploatowane złoża ropy naftowej na wybrzeżu Atlantyku.

Wyzwaniem dla gospodarki Kostaryki jest rosnący deficyt budżetowy i dług publiczny, niski poziom dochodów państwa i znaczne wydatki socjalne. Najpilniejszą potrzebą Kostaryki jest obecnie kontynuacja reformy fiskalnej w celu uzdrowienia finansów państwa, obejmującej m.in. ustawy o VAT, o spółkach handlowych, o funkcjonariuszach publicznych oraz o przeciwdziałaniu oszustwom fiskalnym.

Dzięki inwestycjom zagranicznym w ostatnich latach gospodarka Kostaryki przeszła głębokie zmiany strukturalne, coraz szerzej rozwijając sektor usług (głównie turystyka, ale także transport,

usługi informatyczne i usługi dla biznesu) oraz przemysłu, jednocześnie zmniejszając udział rolnictwa w tworzeniu PKB.

Kostaryka jest jednym z największych celów przyjazdów cudzoziemców zainteresowanych ekoturystyką. Coraz szerzej rozwija się także turystyka medyczna. Dwie najliczniejsze grupy turystów medycznych to Amerykanie i Kanadyjczycy. Pacjenci najczęściej korzystają z zabiegów medycyny sercowo-naczyniowej, nosowo-gardłowej, neurochirurgii, chirurgii plastycznej i ginekologii.

Wg US News and World, Kostaryka jest trzecim najlepszym do inwestowania krajem świata, po Urugwaju i Arabii Saudyjskiej. Inwestorzy zagraniczni mają takie same prawa i obowiązki, jak inwestorzy krajowi. Wyjątek stanowią niektóre dziedziny gospodarki o charakterze strategicznym (np. energetyka, telekomunikacja, transport lotniczy i morski, produkcja alkoholi, górnictwo), które mogą być prowadzone wyłącznie przez państwo. Jednak nawet w tych dziedzinach istnieje możliwość wystąpienia o czasowe zezwolenia/koncesje.

2. Stan traktatowy.

Kostaryka jest członkiem Wspólnego Rynku Ameryki Środkowej (CACM, Mercado Común Centroamericano - MCCA), a zatem częścią unii celnej wraz z Gwatemalą, Salvadorem, Hondurasem, Nikaraguą i Panamą. Jako członek CACM, Gwatemala uczestniczy w Umowie o wolnym handlu Dominikana - Ameryka Środkowa - Stany Zjednoczone (CAFTA-DR). Ponadto w marcu 2003 r. podpisano umowę o wolnym handlu między Kostaryką a Wspólnotą Karaibską (CARICOM) obejmującą większość państw karaibskich. Ponadto zawarto wielostronną umowę o wolnym handlu między państwami Ameryki Środkowej: Kostaryką, Salvadorem, Hondurasem, Nikaraguą i Panamą oraz Koreą Południową. Umowa o wolnym handlu obowiązuje między Kostaryką, Panamą i Europejskim Stowarzyszeniem Wolnego Handlu (EFTA). Ponadto Kostaryka zawarła dwustronne umowy o wolnym handlu z Kanadą, Chinami, Kolumbią, Ekwadorem, Peru i Singapurem, a także częściową umowę o wolnym handlu z Wenezuelą. Kompleksowa umowa o partnerstwie gospodarczym (CEPA) obowiązuje ze Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi (ZEA).

Istnieje umowa stowarzyszeniowa między Unią Europejską (UE) a państwami Ameryki Środkowej: Gwatemalą, Kostaryką, Salvadorem, Hondurasem, Nikaraguą i Panamą. Wspomniana umowa weszła w życie 1 maja 2024 r. Ponadto umowa stowarzyszeniowa Zjednoczonego Królestwa (UK) z państwami Ameryki Środkowej (w tym Kostaryki) w pełni obowiązuje od 1 stycznia 2021 r.

3. Współpraca handlowa polsko - kostarykańska

Wg wstępnych danych GUS, w 2024 r. polski eksport do Kostaryki wyniósł 46,3 mln USD, natomiast wg tamtejszych danych 49,6 mln USD. Import wyniósł odpowiednio 197,9 mln USD i 17,4 mln USD. Różnice między danymi GUS i służb celnych Kostaryki świadczą o udziale handlu pośredniego realizowanego poprzez kupców z krajów trzecich.

Polska eksportuje do Kostaryki monety, papier, wyroby chemiczne, kosmetyk, maszyny i urządzenia, elektronikę i jabłka. Importujemy urządzenia i akcesoria medyczne, ananasy, banany, części do maszyn, owoce, artykuły elektryczne i elektroniczne, tworzywa sztuczne.

4. Współpraca inwestycyjna

Brak jest informacji o inwestycjach kostarykańskich w Polsce i polskich w Kostaryce.

5. Perspektywy rozwoju wymiany handlowej i współpracy gospodarczej.

Największe możliwości eksportowe dla polskich firm rysują się w zakresie motoryzacji (części, akcesoria samochodowe, lakiery, odświeżacze powietrza), sprzętu rolniczego/samolotów do fumigacji pól, nawozów, maszyn dla budownictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, logistyki (budowa magazynów, składów itp.), towarów konsumpcyjnych, farmaceutyków/biotechnologii, pojazdów samochodowych, energetyki odnawialnej i technologii przemysłowej, tworzenie klastrów innowacyjnych/ ICT.

Potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to turystyka (w tym medyczna), przetwórstwo żywności, usługi finansowe i informatyczne.